

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

Tribuna Nouă

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Progresul economiei naționale

Arad, 4 Ian.

După acțiunea fatală de dărâmare din anii 1914—1918 era firesc să predomină, în lumea întreagă, grea încredințată de furia războiului, ca preocupare de căpetenie, pentru conducătorii statelor, multă vreme încă de aci înainte, grija refacerii economice a vechiului continent. Iar printre țările care au avut de suferit mai mult economic, prin jefuirea avuției naționale și prin sfărâmare mecanicului ei economic, a fost țara noastră, care a adus, și din acest punct de vedere, cel mai mare aport de jefire pentru cauza comună a Dreptului popoarelor.

Dacă aruncăm o privire asupra vieții noastre economice dela încheierea păcii și până azi vedem că, în diferite cauze pe cari nu e locul să le discutăm aci, adevărata operă de reconstituire a economiei noastre naționale a început abia acum vreo trei ani, iar acțiunea de legiferare în materie nu este desăvârșită nici până în ziua de azi. Înainte de aceasta viața economică a suferit numeroase defecțiuni datorite măsurilor de urgență economic, legiferate sau nu, care au oferit oportunități și lipsă de lucru a unui plan metodic de lucru și a unei politici precise economice.

Am văzut că trecută încheie o etapă pe care o vom revizui în noile noastre economice, urmând să nu numai dispărea în mod complet a sistemului măsurilor legislative oportuniste dar și înlocuirea unui prim ciclu de măsură legală tinzând la ameliorarea așezării.

Într-o măsură a politicii economice constante, isorită din nevoile reale ale întregii țări și din interesele tuturor claselor sociale a fost înlocuirea „permiselor”, al căror efect devenise o adevărată plagă a economiei noastre sociale. S'a urmarit, prin diferite măsuri luate, treptat la libertatea deplină a comerțului, fără ca populația să sufere. Astfel s'au desființat taxele vamale în județe și sistemul exportului cu contingentare care da loc la numeroase acuuzări și înăbușind comerțul care, astăzi, înflorește din nou, stimulat și prin aranjamentele făcute pentru plata datoriilor în valută forte ale comerțanților români.

Industria, care mergea spre un declin din cauza măsurilor luate pe dibuite și mai ales din pricina lipsei oricărei protecții din partea Statului, a început cu încetul să reviezeze în urma măsurilor de sprijin ce s'au luat dând fabricurilor din țară toate comenzile Statului și implicându-se pe participări de a aduce în trezorerie marți care se putea obține și aci în aceleași condițiuni.

Armat apol acțiunea de consolidare a industriei prin plata datoriilor către fabrici, prin crearea a ditiului industrial care a dat morții fabricurilor să se înzestreze și să înceapă astfel producția proprie și să-și creeze noi debuseuri și îmbunătățirea calității marfurilor cu asigurarea unor transporturi regulate, — prin protecționism vamal și în sfârșit, prin naționalizarea industriei este în aceste momente, în curs de desfășurare. Datele statistice

stice dovedesc în mod constant o creștere a producției în toate ramurile de activitate paralel cu sporirea comerțului interior și exterior. Cifrele indică o creștere progresivă a producției petrolului, a industriei lemnului, a pielăriei și un spor important al agriculturii și creșterii vitelor.

Creșterea producției agricole se datorește firește și faptului că formalitățile de împroprietărire, grăbite în vremea din urmă, au dat putință să aducă pe cultivatorii de pământ la o nouă viață și la înțelegerea realităților și propriilor lor interese.

Dar în afară de măsurile cari și-au dat până azi roadele mai sunt altele dela cari toată lumea așteaptă de așuza încolo un nou și puternic avânt al economiei naționale. Chestiunea regimului subsolului, în care sta în rezervă una din marile posibilități ale țării noastre, a fost deslețată. Legea minelor este în așa fel alcătuită încât apară, pe de o parte, interesele naționale iar, pe de altă, asigură dezvoltarea industriei miniere primum și drepturile just câștigate. Stabilitățile prin legiferare a unor legături mai strâns de colaborare între capitalul național și cel străin a deschis perspective asigurătoare pentru viitor.

Iar legea generatorilor de energie descoperă și ea orizonturi noi sub cari se întrevece o industrie românească în plină propășire, rivală, prin avantajele ce și le asigură, cu vechile industrii europene.

În opoziție cu politica economică oportunistă, lipsită de continuitate și afirmată prin măsuri ocazionale cari provocau o stare de nesigurantă și de completă dezorientare în primii ani de după război, reformele și legiferările din ultimii ani sunt realizări puternice ale aplicării unui program, cu roade dinainte calculate și prevăzute, care înzestrează economia națională cu un regim de stabilitate ce este necesar creșterii avuției noastre naționale.

Culegeri despre cetitul cărților

NOTE

Arad, 4 Ian.

Adunând binele, care din citire de cărți bune și folositoare, care din călătorii, care din întâlniri și adunări cu oameni de neamuri luminate, să-l împărțăm compatrioților noștri și să-l sădăm în pământul nostru, spre rodire înmulțită.

Constantin (Dinicu) Galescu
(Întâia jumătate a veacului al XIX-lea).

Omul învățat o palmă de loc n'are, dar lumea toată-i țara lui.

Nu-i omul niciodată bătrân când e vorba de învățatură.

Banii nu aduc învățatură, dar învățatura aduce bani, căci mulțumirea minții întrece pe a trupului.

(Zicători populare.)

Cinstește și iubite cetitorul... să aibi vreme și cu cetitul cărților a face iscusită săbavă; că nu este alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului săbavă, decât cetitul cărților...

Miron Costin cronicarul
(cărțurar de acum 250 ani.)

Lumina a venit în lume, dar oamenii iubesc mai mult întunericul decât lumina.

Evanghelia dela Ioan

Mulți scriitorii au nevoit de a scrie rândul și povestea țării, de au lăsat isvod pe urmă și bune și răle, să rămâie feciorilor și nepoților să le fie învățatură; despre cele răle să se socotească, iară de pre cele bune să urmeze și să se învețe și să se îndrepteze.

Grigore Urzic cronicarul
(Cărțurar de acum 200 ani.)

Aici se găsește o doctorie pentru suflet. Această carte trebuie să o poarte fiecare om cu el și să o citească așa precum e scrisă, căci e mai bună pentru sufletele oamenilor decât tot ce se găsește în țara asta.

(Cuvinte scrise în limba egipteană acum 5000 de ani)

Înalt ordin de zi

M. S. Regele, cu prilejul anului nou a dat următorul înalt ordin de zi pe toată armata:

„Pe pragul anului ce vine, gândul Meu se îndreaptă cu dragoste și cu toată căldura către iubita Mea armată, care prin muncă neîncetată și sfârșiri neobosite, s'a ardat vrednică de încrederea țării.

„Mulțumind tuturor pentru râvna cu care au lucrat, cum și pentru devotamentul ce au arătat în îndeplinirea datoriilor, vă urez din toată inima la mulți și fericiți ani!”

Dat la Castelul Peles, la 1 Ianuarie 1926.
FERDINAND.

Indreptarul mișcării economice

— Un așezământ necesar economiei naționale —

Arad, 4 Ianuarie 1926.

Cea mai serioasă dintre lucrările tipărite în românește și cari pot fi consultate cu deplină încredere atunci când e vorba de informațiuni și date cronologice și statistice asupra situației financiare, agricole, comerciale și economice în general din fiecare țară, este, dela o vreme Baletulul Institutului economic românesc.

Dar marele public nu știe că în spatele acestei publicațiuni care și-a căpătat în scurt timp creditul întregii noastre vieți economice se află un mare așezământ care, cu mari sacrificii, a adunat la un loc toate competențele și pe toți specialiștii din diversele ramuri ale economiei naționale pentru a colabora din toată puterea să se alcătuiască acel îndreptar de care viața noastră economică are atâtă nevoie.

Consiliul de administrație al „Institutului Economic Românesc” din București a prezentat, în ultima adunare generală anuală din luna aceasta, un interesant raport asupra activității sale.

Înceind al patrulea an de gestiune, Institutul Economic Românesc imprimă definitiv în viața noastră publică, caracterul său de organ neapărat trebuincios pentru cercetările științifice și documentarea economică.

Adăpostit în palatul Băncii Naționale a României Institutul a ținut tot timpul anului ușile deschise pentru a da informațiuni, consultațiuni și material documentar celor cari au solicitat. În acest an, în țara legiferării de ordin economic și financiar au fost cât de numeroase și în care problemele au fost cu mai mult interes și pasiune cercetate, diferitele organe de investigațiune și de documentare ale Institutului au fost neîncetat folosite.

Astfel au făcut uz larg de oficiul Institutului pentru cercetări economice și financiare, nu numai studenții și economiștii, dar și oameni de stat, oameni politici, profesori universitari, conducătorii de instituțiuni bancare, industriale și comerciale, profesioniști liberi și așa mai departe.

Dar documentarea pe care a pus-o la dispozițiune în anul acesta, ca și în trecut tuturor celor cari au cerut sprijinul Institutului, nu se putea găsi în întregime în materialul adunat. Aceasta pentru că pe deo parte Institutul este încă prea tânăr spre a satisface complet documentarea în toate domeniile economice și financiare, iar pe de altă parte, pentru că activitatea economică a țării pune în fiecare clipă la ordinea zilei noi probleme de cercetat. De aici pentru a completa documentarea, pe măsură ce probleme noi se iveau și în țara noastră și trebuiau cercetate, Institutul a păstrat vechile relațiuni cu instituțiunile similare și cu

asociațiunile economice și financiare din străinătate.

Materialul adunat atât din afară cât și din interiorul țării a servit pentru alimentarea solicitorilor, pentru mărirea arhivelor sau pentru publicarea lui în diferite publicațiuni ale Institutului. Acest material a fost utilizat pentru cercetarea a două probleme de mare importanță, puse în studiu, și anume „Problema Monetară” și „Problema Producțiunii”.

Pentru studierea problemelor puse în cercetare Institutul a utilizat două metode de lucru.

Prima metodă cerea constituirea de comisiuni speciale însărcinate să se ocupe cu cercetarea problemelor puse și care să prezinte apoi un raport despre soluțiunile definitive la care se ajunseser. Acest mod de cercetare al problemelor a fost întrebunțat și în trecut pentru studierea problemei organizării comerțului de cereale, pentru problema organizării comerțului și industriei cărnei și pentru problema capitalului străin și a naționalizării întreprinderilor. Soluțiunile găsite pentru rezolvarea acestor probleme au fost expuse în raportul anului trecut.

A doua metodă de cercetare a problemelor era aceea de a însărcina o anumită persoană cu studierea unei anumite părți dintr-o problemă. Odată studiată problema, ea trebuia să fie expusă membrilor Institutului fie oral, sub formă de conferință, fie în scris prin mijlocirea publicațiilor.

Iușcând cu anul încheiat s'a adoptat și această a doua metodă de cercetare, satisfăcând, prin popularizarea și lămurirea, pe calea conferințelor a problemelor economice și financiare ale ordinii zilei, încă unul din punctele programului Institutului.

În acest scop s'au ținut un mare număr de conferințe de către cei mai de seamă specialiști, care au fost publicate în broșuri.

La finele anului 1924 biblioteca Institutului Economic Românesc cuprindea 4000 opere în 4314 volume, realizând față de anul precedent un plus de 1434 opere în 1514 volume.

Au mai intrat în bibliotecă până la finele anului în afară de numărul de cărți naționalizate încă 528 publicațiuni periodice în 1873 volume, o creștere de față de anul precedent de 74 periodice în 640 volume.

În total Biblioteca Institutului Economic Românesc are astăzi 6187 volume, cărți și publicațiuni periodice. Biblioteca a mai primit în cursul anului în afară de cărți un număr de 13 zăre străine 183 publicațiuni periodice românești, în total 288 zăre și publicațiuni periodice.

Aspecte din lirismul nou: Versuri de A. Cotruș

(Urmare și sfârșit)

3 Treceam la examinarea conținutului sufletesc.

Bucata „O, plecările, plecările...” a fost apropiată de unii recenzenți de poezia minulesciană. Repetarea de trei ori, prezența portului și gării, depărtările, etc., au fost pentru dânsii elemente destule ca să o considere în luna poeziei d-lui I. Minulescu. E mai mult decât o poezie de școală. Atmosfera vaporosă de aici trage dăre de blândă lumină reflexivă, o punte de reflexiune spre o regiune care se întinde dincolo de concretul vieții. Este dematerializarea pentru o plutare metafizică:

„Spre marginile luminilor și ale gândului,
Spre marginile sufletului meu—fămăntulului...”

Suflete, deschide-ți pentru 'nalturi, pentru [depărtări și vecinicii, aripele!]

De Cotruș trecu dincolo de... sufletului, care se mărginește... reveriei nostalgice pentru... noutatea inspirației este... departe de atmosfera d-lui I. Minulescu. Este versura mistică a unor gânduri arpașiale și inatentiale.

Am ales-o întâi pe aceasta pentru amplexarea de cadru și elanul sentimental larg. Dar înaintea ei, ca trepte cari se subsumează, sunt altele. S'ar putea săcătui un ciclu ce prea bine s'ar numi „Excelsior!”

Sunt toate acele poezii în cari tema fundamentală este sborul spre înălțimi și lumină.

Simbol al descătușării din piatra pământului și îndreptarea spre zările luminoase, simbol al sufletului desprins de pe coaja materială, vizând înălțimile albastre, este „Braul” ce pare-n un vis, primăbratic gând al stâncii oarbe, rătăcit între prabastie și cer... Simbolul, concentrat și energic, încheie în sine năzuința umădă de a se ridica sus în sfera de spiritualitate.

Aceiaș râvna alcătuiește pivotul poeziei „Către cer.”

„Flămând de mine însumi și stingher,
„Parcă mă urc biruitor, cu câte-o treaptă tot [mai sus în mine.

„Pria întunericul, pe munții arși d-n mine,
„Către cer!”

Prin acestea poezia d-lui Cotruș este adiacentă lui ceina și Eminescu din inspirațiile similare „Braul”, „Către cer”, „O plecările...” se pot îngemăna cu „Ideal”, „Floare și grun.” de Ceza. E poezia care te îm-

barcă în navele elanului, ca să te poarte în lumi înghetate, pure și luminoase, în lumi de gând, înalte și cât mai depărtate de durerea pământescă.

Este o obsesie proiectarea aceasta peste lutul pământesc. Imaginea braului ce se săgetează în înălțime, este parcă cea mai joasă expresie plastică a conținutului său sufletesc.

„De m'ar fi născut, Naturo, după voia mea,
„Pe măsura visurilor mele fără de hotare,
„Aș crește poate peste timp
„Ca peste—abis un brad deapururi verde
„Ca munții de puternici, aș trăi cât eil...”

Ea revine adesea; o găsim în poezia „De aproape sau din depărtări.”

„am râvnit ca gândul meu stingher
„Să fie punte de-aur între gîie și 'ntre cer?!”
iar în „O, plecările, plecările...”

„Suflete, deschide-ți pentru 'nalturi, pentru [depărtări și vecinicii, aripele!]

Dorul depărtărilor apare și altă dată, b. o. „Împrăștie-te ceață!”

Sborul spre lumi de taină, ascensiunea îndrăznească în spații fără de sfârșit, această vigore în planarea spre țării nepătrunse, se acumulează uneori în masivitate de forme materiale, de forțe răcolitoare. „Știi tu să înfrunzi ca om deplin, viața?!” și „Bivolii”, constituiesc o altă față aceluiași energetism. Cea d-ntă: o energie care scapă exploziv și se desfișură într-un orad...

namism; cea de a doua, o energie înălțită intensificată în greutatea materiei.

Pentru prima categorie, este de remarcă hiperbola în culminare:

„Ți s'or feri din cale munții, vad (ia-ți-or [apele];
„Omul nou din tine birui-va lumer...”

În „Bivolii” este plămuită forța pozitivă, lenese ca un monstru statutar care vizează la marginea desertului. În literatura românească nu găseam un bio: asemenea acestuia. Este tot așa de puternică evoluția ca în „Boul” lui Carducci:

„Și-șea cum trec,
„Oru,
„Unu ca celșit,
„Par statui reci tăiate în bazalt,
„Par statui grosolane, vii, masive
„De cruste animale primitive...”

A doua serie, cu totul deosebită de cea de până acum o formează poeziile cari alcătuiesc călătoria priurte amintirile copilării. Vieța anilor fragezi e văzută prin mirojul depărtării și este contrară de duioșie. În contrast cu vigoarea avântului stă acum rgeretul după cele ce nu se mai întorc. Sunt aici note de întimitate, de omenească pe care îl trăim cu toții.

„Drum de țară! Drum de țară!
„La fiecare cotitură a t-ai, în ată seară,
„Parcă mă 'ntâlneșc cu cel ce-am fost odinioară...”

Prietenilor, clienților și cunoscuților le urez An nou fericit

Noszkay Carol

casă de modă Arad, Bulev. Regina Maria No. 18.

Prețuri foarte moderate din cauza sezonului înaintat... VANDOR Arad, Strada Mețianu.

Cele mai moderne instalații de apeducte și canalizare... MARTIN WEISZ

instalator de apeducte și canalizări... Unirei No. 14, (Palatul Ortutay.)

Darea de seamă a donațiilor făcute pentru scopuri filantropice culturale de

Institutul de Credit și Economii „Victoria”

din ARAD. S'a distribuit în decursul anului 1925:

Pentru procurarea de clopote la biserica ort. rom. comuna Berindia 500, pt. biserica ort. rom. Târgu Mureș 100, pt. ajutorarea copiilor săraci 500, pt. clopotele bis. ort. rom. Șiria 10.000, Soc. „Crucea Roșie” 2000, pt. Soc. pt. protecția animalelor 200, pt. biserica ort. rom. Berechiu 1000, pt. Ocrotirea orfanilor de război 2000, pt. Clubul sportiv „Hellas” 1000, pt. Invalizii de război 1000, pt. biserica ort. rom. Iancul de Jos 100, pt. Academia teologică 1000, pt. Premii la concursul hipic militar 2000, pt. Școala din Sovata 300, pt. Societatea „Mărășești” 1000, pt. Spitalului Prințesa Elena 500, pt. Ocrotirea mamelor și copiilor săraci 300, pt. Soc. sportivă Liceul Moisă Nicoară 1000, pt. Escursiile Liceul Moisă Nicoară 2000, pt. Premii la concursul de tenis 1000, pt. Zidirea bisericii ort. rom. Târgu-Mureș 1000, pt. Biserica ort. română din Petroșani 200, pt. Zidirea bisericii din Dumbrăvița 1000, pt. Clopote la bis. ort. rom. din Pecica 10000, pt. Ajutor școlii din Barbești 50, pt. Spitalul de tuberculozi din Arad, 10.000, pt. Biserica ort. rom. din Risca 50, pt. Fondul de propagandă religioasă Arad 5000, pt. Monumentul Horea, Cloșca și Crișan 100, pt. Biserica ort. rom. din Borșineu 5000, pt. Busul Mihai Eminescu 1000, pt. Biserica ort. rom. Pojoș 100, pt. Crucea Roșie 1000, pt. Societatea Prințesa Mircea 1000, pt. Reuniunea femeilor izraelite din Arad 1000 Lei. Total 64.000 Lei.

Sub distribuire la finea anului 1925:

Pentru Școala de ucenici Arad 1000, pt. Căminul ucenicilor Arad 2000, pt. Căminul studenților în medicină Cluj 2000, pt. Internatul de fete Arad 2000, pt. Societatea „Crișana” Cluj 1000, pt. Societatea României Jună Viena 2000, pt. Orfelniatul din Arad 3000, pt. Cursul liber de seară Arad 1500, pt. Școala de arte și meserii din Arad 2000, pt. Pompierii din Arad 1000, pt. Căminul studentesc din Arad 2000, pt. Liceul Moisă Nicoară Arad 5000, pt. Fondul protop. ort. rom. Arad 2000, pt. Îmbrăcarea copiilor săraci din Arad 6000, pt. Societatea de Patronaj 500, pt. Societății Nővédelm 500, pt. Societății Napkőzöttthon 500, pt. Clubul sportiv Gloria Arad 1000, pt. Școala profesională de fete Arad 4000, pt. Capela Ort. rom. din Glogovaț 2000, pt. Internatul școlii com. sup. Arad 5000, pt. Alumneul teolog ped. din Arad 4000, pt. Reuniunea de cântări „Armonia” 1000, pt. Școala comercială sup. Lipova 5000, pt. Societatea, Mărăști Secția Arad 1000, pt. Biserica ort. rom. Risca 1000, pt. Invalizii de război Secția Arad 1000, pt. Monumentul eroilor Băile Herculane 1000, pt. Asociația pt. cultura poporului român, Secția Arad 2000, pt. Capela spitalului județan Arad 1000, și prin succursalele sale din județ distribuie Lei 13500. Total Lei 76500. (2412)

Alexandru Knapp întreprindere pentru vopsirea și curățirea chimică a șofetelor Arad, Str. Episcopul Radu (fost Magyar u.) No. 10. (2186)

Pește proaspăt au sosit la SAMUIL ROSEN-BACH prăvălie de pește Arad, Piața Plevnei (f. Arpad-ter) No. 5. (2069)

Loc deschis.

Se desminte știrea anunțată de ziarele ungurești că Dna Borel ar cânta Sâmbătă la balul izraelit. (2420) AURORA BOREL.

Becuri electrice uzate

se schimbă cu supra-solvire spre noi, obiecte de sticlă și porcelan se lipesc special, încălzirea tablourilor și gemuirea acestora pe prețuri foarte efitine la SCHWARZ, sticlă în Arad, lângă templul izraelit. (2256)

„ASTRA”

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Direcțiunea Generală: București Str. Lascăr Catargiu 11. Uzine: Arad.

Adresa telegrafică: Vagonaștra București. Vagonaștra Arad. Scrierilor București: Casața postală 136. Arad: Calea Aurel Vlaicu.

Autobuse, camioane pentru 3 tone încărcătură. — Cisterne automobile, 3350 litri capacitate. — Automobile cu pompă de incendiu. — Automobile stropitoare. — Strunguri de precizie de 1000, 1200 și 1600 mm. — Prese cu excentric. — Grupuri electrogene, mașini de găurit până la 35 mm. — Motoare cu benzină. — Locomobile. — Ferăstrae cu motor de benzină. (1629)

Oferte și devize la cerere.

Înainte de a face cumpărături, convingeți-vă fără obligațiune de a cumpăra de prețurile efitine, cercetați galantarul și magazinul de orologioare și bijuterii a lui EUGEN HIRSCH Arad, Str. Mețianu (fost Forray ucca). Tot acolo cumpără aur și argint rupt, cu prețul zilnic cel mai nalt. (2162)

Paltoane pt. Dame, blănuri, haine pt. dame, bluse mare asortiment la (2164)

RADO

magazin de paltoane pt. dame, Arad.

Poșete, unelte de drum, casete de pieptene și manicură, jucării și articole de sport, cărucioare pentru copii, un asortiment bogat la firma 2269

Iuliu Hegedüs in Arad

Răspândiți Tribuna Nouă!

Sala de lectură a bibliotecii a fost destul de populată în cursul anului atât de membrii Institutului cât și alte persoane.

Unica organizațiune din țara noastră pentru conservarea și utilizarea tăieturilor din ziere (couperes), arhiva documentară a Institutului Economic Românesc a făcut un mare pas înainte, crescând cu peste 150.000 de tăieturi, astfel încât la finele anului acesta arhiva cuprinde peste 150.000 de tăieturi din zierele române și străine.

Intrucât această arhivă are perspectiva unei mari dezvoltări în viitor, clasificarea tăieturilor a fost revăzută și completată. În capitala țării noastre cercetătorul economic are patru izvoare principale dela care poate să se documenteze, și anume: Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Fundațiunii Universitare Carol I, Biblioteca Ministerului de Agricultură și Biblioteca Institutului Economic Românesc.

Pentru a putea consulta cele patru biblioteci, cu privire la literatura economică, cercetătorul este silit să piardă timp îndelungat.

Pentru a ușura munca cercetătorului și pentru a i economisi timpul, Institutul a înființat la anul trecut un fișier central economic. În acest fișier cercetătorul găsește, sistematizat pe autori și pe materii, toate cărțile economice și financiare cuprinse în cele patru biblioteci amintite mai sus. Fișierul central economic cuprinde astăzi peste 20.000 de fișe.

Activitatea Institutului în domeniul informațiilor comerciale s'a făcut cunoscută atât în țară cât și în străinătate. Dacă întreprinderile din țară fac mai puțin uz de serviciul de informațiuni, străinătatea în schimb se adresează Institutului în fiecare zi. Numărul de informațiuni date în anul trecut a fost foarte mare și cererile continue de informațiuni ce se adresează de pretutindeni sileac Institutul în marginea mijloacelor de care dispun, să dea în fiecare an o dezvoltare din ce în ce mai mare serviciului de informațiuni comerciale.

La finele anului 1924 cazierul Institutului cuprindeau relațiuni oficiale la peste 60.000 de firme diferite.

DIN JUDEȚ

„Crucea Roșie” filiala Buteni

Zilele trecute Soc. „Crucea Roșie” filiala Buteni a ținut o serată de cea, la care au participat toți intelectualii, meseriași și comercianții împreună cu familiile lor. După deshiderea obișnuită făcută de dna prezidentă Irina Roxin, părintele protopop Florian Roxin a luat cuvântul, vorbind de „Restaurarea vieții sociale din vremile apuse”. Conferențiarul a arătat, că idealul întregii omeniri, ajunsă azi la o stare culturală mai înaltă, nu poate să fie altul, decât cel a strămoșilor noștri mai inferiori în civilizație, dar mai superiori în sentimentele lor de amănitate, și acel ideal a fost, este și va fi: iubirea de aproapeși.

Tonul minor se simte din armonia internă: „M'opresc pe deal și par căștept din alte vremi pe cineva, „Iar dangățul ce se aude abia, abia, „Pai'că tânguie prelung copilaria mea...”

Vârsta aceasta îi este atât de dragă, că preferă să se coboare de pe înălțimi pentru a asculta cântecul cucului din codrii copilării: „Prin codrii ne-ătrânși, spre culmi înzăpezite. „Spre zările ce s'numai taine și ispite, „Eu mă opresc, o clipă 'n drumu-mi pentru tine, „Cucule, cucule, cucule...”

Și tot așa în „Cad într'una florile de pruni...” „Cad într'una florile de pruni...” „Se risipește în prețjma mea ca o comoară...”

„Mă văd copil, „Cu ochi duși, adânci și buni, „Cum le vedem căzând așa, odinioară...”

Dela simpla atitudine contemplativă, evocatoare, sentimentalitatea promovează, ca să ajungă în contrast deplin cu țaria primei serii de poezii, încordarea avântului se destinde până la depresione. Din înălțimile idealului când visul se sfârșește, sufletul se prăbușește în abisul lădochii și pesimizmului. Realitatea îl tânguiește crud, aci jos:

„Ori cât ne-am abate, cât ne-am opinti, „Ca mâine toți, la fel, ne-om întâlni, „În tăcerile de vecinicii, „Frate vierme!”

Imaginația nimicniciei vieții „port feeric” se risipește și într'o zi:

„Pleca-vom singuri, goi, săraci spre vecinicie, „Pe nevăzute nave de 'ntuneric...”

Participanții au ascultat cu multă atențiune conferința părintelui protopop, după care s'a discutat chestiuni de ordine, cu privire la activitatea propusă de Comitetul Soc. „Crucea Roșie” filiala Buteni.

La 20 crt. oarele 2 latreg poporul, cu școlarii, în fruntea cărora se află întreg corpul didactic cu vrednicul director școlar Corneliu Voda, s'au adunat în Sala Culturală, unde dăde membre în Comitetul Soc. „Crucea Roșie”, au împărțit îmbrăcăminte și încălțăminte școlarii în număr de 40. Școlarii sub conducerea dlui director școlar Voda au cântat colinde. Au fost clipe emoționante cari au stors lacrimi din ochii tuturor când fetița Olariu, orfană de războiu au declamst poezia „Sub streșină într'un cuibșor.” La împărțirea efectelor au participat doamnela Irina Roxin prezidentă, Rozalia dr. Erdos vice-prezidentă, E. Cristea secretara Soc. și dna Friedmar, dna Ganes, dna Mustafa și dșoarele Georgiana Muntean și Popa, membre a Soc.

S'a împărțit efecte în valcarea de 10.000 lei.

Din partea-ne nu putem decât să lăuăm frumoasa operă de caritate a Soc. de „Crucea Roșie” filiala Buteni, care poate servi ca exemplu multor comune fruntașe din cuprinsul României Mari.

Di Vaida-Voevod despre raporturile româno-maghiare și despre evreii din Ardeal

Ziarul „Pesti Naplo” din Budapesta a publicat următoarele declarațiuni ale dlui Al. Vaida-Voevod:

„După Locarno, cred că și persoanele oficiale maghiare vor recunoaște că între Ungaria și România, trebuie să se înfăptuiască împăcarea definitivă, bazată pe realitate.

Certurile dintre partidele române produc în afară probabil impresia, că o ură nelimpacată le desparte; însă, dacă este în joc interesul statului, toate partidele, fără deosebire, vor proceda în mod solidar și uniform.

În cerce privește situața studenților ro-

Serbare împreună cu dans

Revețiș, 30 Dec.

A doua zi de Crăciun, în 26 Decembrie 1925, a avut loc în comuna Revețiș, județul Arad o frumoasă serbare, organizată de dl lavăștor Gh. Popoviciu și reușită cu mare succes. Pe lângă poporul din comună au luat parte foarte mulți oameni din comunele vecine, precum și intelectuali: dna și dnul secretar cercual I. Burian din Diecari însuflețit fiind de succesul școlarii; i-a cinștit pe fiecare, dăruind totodată și cîmiciului cultural o donație frumoasă, pentru care „Căminul cultural” cu recunoștiță le mulțumeste călduros.

O convenție între Statele Micele Inteligeri

Belgrad. — Ziarul „Prawda” anunță că M. S. Regele Alexandru al Jugoslaviei e semnat, eri, convențiunea cu România și Cehoslovacia, privitoare la transportul de trupe și arme.

Ungurii acuză România de dezastrul provocat de inundații

Budapesta. — Acțiunea pornită în Ungaria, de a se face România răspunzătoare de inundațiile de pe teritoriul maghiar, a luat azi o formă mai concretă. Deputatul Ludovic Szilagy a emis, prin presă, ideea convocării Adunării-naționale pentru o zi, când se va ține o ședință solemnă demonstrativă de protestare contra modului cum au fost fixate frontierele la conferința de pace dela Trianon.

Acelul lansat a avut ecou, căci toate partidele politice au aprobat ideea și consideră catastrofa inundație din Ungaria, ca o consecință firească a nedreptății făcute Ungariei la Trianon.

Până și cercurile guvernamentale sunt însuflețite de această propunere. Numeroși deputați guvernamentali au participat la consfătuirea convocată de mi-

nistrul Vass Jozsef, adinterim la președinția Adunării naționale.

Vass și a exprimat părerea că parlamentul trebuie să-și dea avizul în legătură cu inundațiile, fără deosebire de partide, aceasta fiind o chestie națională totuși, Scitowazky a opinat, ca și Apopyi că trebuie așteptată venirea în țară a primului ministru Bethlen, când se va lu o hotărâre definitivă în privința convo-

Toate partidele au trimis delegați parlamentari la locurile dezastrului.

Membrii parlamentului vor renunța diurna pe Februarie spre a veni în ajutul sinistratilor.

„Atâtea primăveri, atâtea veri, atâtea toamne, „Cu cari m'am coborît și mă cobor și eu „Mereu, „Înfănt, „Fără-mă cu fără-mă în mormânt!...”

Îmbătrănuim... Durerea trecerii valurilor de omenii exprimată odinioară de D. Zamfirescu în metrul reținut parnasian, o sfârșește în accente abrupte di Cotruș în versurile:

„Se 'mprăștie sălbatic tinerețea mea... „Ca florile de măr în vijelița grea... „Și s'o adane de pe căile-mi și căile-ți [oustii

„Nu i pe pământ putere, mână fermecată... „O, nu-i „Și nu va fi „Niciodată! Niciodată! Niciodată!...”

Din sufletul poetului a pierit de mult credința aerafică a copilariei; vânturile cercetării l-au purtat zădarnic, n'a găsit adăvărul. Cel ce-a înfruntat înălțimile și a năzuit să se ridice sare bolșevic albastru, este înfrânt și umilit. Ultima poezie e de o sfâșietoare durere, durerea neputinței de a descifra nepătrunsul.

„Doamne, sunt sătul de-a căuta 'n zădar [neconținut... „Doamne nu mai pot să sufar și să lupt... „În fața ta, sdrobot, „Iată, îți întind toingul rupt „Al diumului fără 'nceput și fără de sfârșit!...”

Artificializarea vieții moderne a oprit revărsarea sufletului în peisaj, (natura dacă nu este absentă, e redusă la minimum) și a contractat tentaculele spirituale în interior. Existența externă — non eul — a constituit un „orribile visu”, poetul s'a refugiat în lumea lui.

„Nu-i pe pământ putere, mână fermecată... de accia „Flămând de mine însuși și stingher, „Parcă mă urc biruitor, cu câte-o treaptă [tot mai sus în micie

„Spre marginile lumilor și ale găgăimii „Spre marginile sufletului meu, Pă... [duhul... 29

Astfel este explicabil caracterul de petenele al artei actule: interluciu în Fiindcă viața lumii ne terorizează, se oștriuim una a noastră, proprie. Și poezia Cotruș este un reflex al veacului. Oștriuim la dănsul această tânguire a „duhului vieții, precum și refagiul în încăperile so suflatești. Interiorizarea e așa de mare înc Nicol accente pasteloido nu are poezia să în Frământările sufletestei svăcnesc într'urim și o muzicalitate nouă, dintr'un dănu fond de sinceritate — însușiri capitale pe truz poezia lirică.

Discreția evocărilor, desădejdeea aerului tinței în fața marilor întrebări su: vieții efermere, aborul săgetat și plaj citatea statuară dacă nu ating totdeace perfecția estetică, în volumul de hă l o vor realiza în cele viitoare. Dacă avea însă puterea de a se feri dia o extravaganțelor! Iepitele sgomotoase al tei „sănăntate” pândesc la răscruce și dă duhul ca ielele.

Ori cum, lirica românească are în Cotruș un poet de valoare și așteptăm devină un mare artist. Credem că viața nu ne va desminti!

N'am stăruit în analiza estetică, este cucerirea prea sumară. De și ficientă chiar pentru încadrarea în nerea tuturor temelor, ne-am ocupat de finirea conținutului, spre a scoate primul plan noatarea materiei, a fondului. Analiza prezents, credem, constituie preliminar pentru o marginalie mai la volumul mai mare pe care dl Cotruș anunțat, dar nu ni l-a dat până în Sopotim că acolo îl vom găsi întreg punct de vedere estetic și psihic. moșul prezent creionează linii sufleteste realizări estetice labobocite în car conțin viitoare floare. Pe acest așteptăm cu tot interesul și întreaga ran]ă. Const. D. Ion

INFORMAȚII

Instalarea administrației la noua plasă Aradul-Nou

Conform noii legi administrative, 11 comune din jud. Timiș trecând la județul Arad, astăzi a avut loc instalarea autorităților în drept la noua pretură Aradul Nou care a fost lăsată la județul Arad. În acest scop dl prefect al județului nostru Arad, însoțit de dl subprefect, șeful serviciului administrativ, au mers la Aradul-Nou, unde au sosit din partea județului Timiș-Torontal dl subprefect Bejan, însoțit de dl șefcontabil și inginerul județului. Dl prefect Georgescu după ce a primit administrația plăsei și a comunelor alipite de Arad și fiind totuși adunați primarii, notarii și câte doi delegați ai reprezentanților comunei respective și arătând ca motive și considerații de îndemnat pe legiuitor să hotărască alipirea acestor comune de Arad și deslășirea lor de Timiș-Torontal, după care a instalat în serviciu pe noul preter al acestei plase Andrei Puliș.

Arătând în același timp cum trebuie să și facă notarii și primarii datoria. Fostul preter Mladin și-a lăsat rămas bun dela primotării și notarii comunelor cari trec la Arad.

A rămas ca predarea arhivei, cât și averea mobilă și imobilă, cât și primirea lor să se facă de către pretori prin dresare de proces verbal.

Prefectul în județ

Dl prefect Georgescu pleacă azi Marți dimineața la județul Chișineu și Ineu pentru lucră cu comitetele locale ale inundațiilor pentru a vedea cine anume întruudă ajută de urgență.

O sărbătoare a muncii

Orară și frumoasă sărbătoare a avut loc ieri, Duminică la sala de ședințe a primăriei. La orele 12 s'a deschis, sub președinția dl dr. Aurel Demian ședința festivă a Uniunii Medicilor pentru a sărbători pe dl dr. Alexandru Vase, după o activitate medicală de 50 de ani. Dl dr. Aurel Demian aduce mulțumiri medicilor, dl inspector militar, dr. Spiru relevă însemnătatea (chezării de medic și înșiră meritele, câștigate în cursul activității de un jumătate de secol a jubilarului. Dl dr. Ioan Robu primarul orașului într-o frumoasă și emoționantă cuvântare arată însemnătatea celor mai frumoase sărbători, cari sunt ale muncii. Viața și activitatea dlui dr. Vase poate servi de exemplu tinereții de această carieră. După mai mulți vorbitori jubilarul mulțumeste pentru cinstea ce i s'a făcut, spunând, că nu merită să fie sărbătorit deoarece toată viața lui n'a făcut altceva, decât și a îndeplinit datoria.

Deora a avut loc un banchet la restaurantul „Crucea Albă”, unde dl dr. Vase a fost sărbătorit și din partea societății filarmice, a cărei membru activ este aproape de la înființarea ei. Orchestra a executat câteva buciți de Orleg, Bach și Volkmann.

Principele Nicolae sosește în țară

A. S. R. Principele Nicolae, terminând cursurile școlii navale dela Weimbley (Angl.), se va înapoia în țară în cursul lunii ianuarie.

Aplicarea reformei administrative la Primărie

Odată cu intrarea în vigoare a legii reformei administrative pe ziua de 1 Ianuarie 1926 s'a reorganizat și administrația orașului Arad. La propunerea dlui primar dr. Robu Ministerul de Interne a numit în funcția de secretar general al administrației orașului, cel mai însemnat post după dl primar, de șef al serviciului administrativ pe dl N. Pociolanu, serviciul financiar va fi condus de dl Ioan Berzovan, serviciul economic are de șef pe dl Dăriea Vasile, serviciul tehnic are în frunte pe dl inginer Ștefan Olariu, serviciul sanitar este condus de dl primmedic dr. Vasile Cacu, iar serviciul veterinar Ioan Ionescu. Repartizarea funcționarilor la birourile diferitelor servicii este în curs.

Dela prefectura Poliției

Astăzi, Marți seara, în ajunul Botizei nu s'a avut loc nici un fel de spectacol, iar la cafenele și restaurante muzica este în funcție.

Reforma agrară din România văzută dela Buda-pesta

Ziarele din Ardeal relatează faptul că în te Parlamentul maghiar a produs un enorm scandal critica făcută de deputatul Kis Mányi Bert reformei agrare a guvernului hortyst, în cauză că oratorul a lăudat în discursul său reforma înfăptuită în România.

D. Titulescu la Ford

Detroit. — D. Titulescu a fost primit de Henry Ford, apoi a vizitat celebritățile din această țară.

Recepția dela legatia română din Paris

Paris. — La legătuirea română din capitala Franței a fost, cu ocazia anului nou, o frumoasă recepție, la care a luat parte întreaga colonie română.

A. S. Regală Prințul Nicolae, care era în trecere prin Paris, a luat și el parte la această recepție, unde s'a întreținut cu multe din persoanele prezente.

Terenuri pentru oficiul de educație fizică

Casa centrală a împroprietărilor a cerut inspectorilor de regiuni agricole să comunice oficiului național de educație fizică, localitățile unde s'au rezervat terenuri pentru sport și tir cum și suprafețele rezervate. Primarii comunelor, unde s'au făcut asemenea rezerve, au fost autorizați să ia în primire aceste rezerve în numele oficiului de educație fizică.

Condiții speciale de călătorie în trenul de lux Orient-Express

Cu începere dela 15 Ianuarie 1926 se admite călătoria în trenul de lux Orient-Express cu orice bilet direct (internațional) de cl. I în legătură cu trenul Viena-Ostend-Express, dacă călătorul plătește companiei Interat onale a vagoanelor cu paturi pentru parcursul Român, Austriac și German, taxa suplimentară dela tren accelerat la tren Express.

Situația inundațiilor în Ardeal

Intre Arad—Oradea-Mare, din cauza podurilor rupte între Chișineu, Griș și Tamașda, continuă a fi întrerupt întregul trafic.

Linia Ineu—Brad între Brad—Gurahonț complet impracticabilă între Iacu—Gurahonț se face transbordare în stația Berindei.

Linia Abrud—Câmpia Turdei—Apahida e impracticabilă până la Turda, dela Turda Câmpiaște transbordare și între Câmpiaște—Apahida rămâne sistat traficul de mărfuri.

Linia Săcu ni—Șimleu Silvaniei practicabilă pentru toate trafurile până la Săplac pe Beretcu.

Dela Săplac la Satu Mare în Sălaj complet impracticabilă, iar dela Satu Mare în Sălaj la Cihul Silvaniei sistat traficul de mărfuri.

Linia Ludoșul de Mureș Magheruș Sieu practicabilă cu transbordare între st. Chiraleș-Magheruș Sieu.

Pe linia Grigore Ghica Vodă—Viznița se face transbordare în Gr. Gh. Vodă și Barbești.

Un atac vehement în contra propagandei bolșevice

Londra. — Celebrul scriitor englez Bernard Shaw, a adresat oficiului sovietic din Moscova, „Pravda”, o scrisoare cu privire la procesul recent al comuniștilor englezi.

După ce expune erorile propagandei și diplomației sovietice, pentru cari se cheltuiesc în zadar sume enorme de bani, Bernard Shaw încheie astfel:

„Până când vor tolera comuniștii rezonabili din Rusia și străinătate această nebunie?”

Până când va tolera guvernul sovietic acest lucru în dauna reprezentanților săi, cari îndeplinesc o muncă diplomatică reală?

Poate să se mai îndoaie cineva, că afară de noua politică economică (Nep) este nevoie de o nouă politică diplomatică?

Nu zic, că guvernul sovietic trebuie să arunce la apă sub ghiață, „Internationale III-a”, așa cum s'a făcut cu corpul lui Rasputin, deși Internationale III-a este mai vătămătoare pentru Rusia și comunism decât Rasputin. Dar ceiace doresc, e dizolvarea ei: membrii Internației n'au decât să înceapă să se ocupe cu scenariu pentru Cinemaograf sau să scrie basme pentru copii la vârsta cea mai fragedă. Sunt sigur că această dorință a mea va găsi sprijinul sincer al lui Cicerin, Rakowski și oricărui colaborator serios rus pe terenul diplomatic.

Possibilitățile Rusiei sunt tot așa de vaste ca și teritoriul ei. Cu toate acestea, mulțumită Internației a III-a, influența sa are o valoare negativă.

Iată ultima curant, pe care îl adrează Rusiei: Internația a III-a înseamnă izolarea, izolarea înseamnă încercuirea ostilă a Rusiei!”

Mari inundații în Franța și Belgia

Paris. — Creșterea Senei s'a oprit. Pericolul de revărsare este înlăturat. Se anunță însă inundații grave la Caon și în Ardenneș.

Paris. — Se anunță din N. Wegue că toată regiunea situată între Meuse și Vaal este inundată. Digurile în apropierea orașului Elsluc au fost rupte de apă, așa că toată regiunea împrejurul orașului Utrecht este sub apă.

Se anunță deasemenea mari inundații în Belgia, unde revărsarea fluviului Meusa și Escout au provocat pagube foarte importante, mai ales la Namur și Liege.

Acord între Londra și Paris asupra reducerii trupelor de ocupație

VIENA. — Corespondentul din Frankfurt al ziarului „Neue Freie Presse” află din surse bine informate, că s'ar fi ajuns acum la un acord principal între Londra și Paris în privința reducerii numărului trupelor de ocupație. Guvernele respective ar fi elaborat un plan, după care începând din Aprilie 1926, vor fi menținute în Rhenania numai două corpuri de armată franceze, și anume al 32 lea și al 38 lea.

Corpul al 30 lea de armată francez, al cărui cartier general a fost strămutat dela Wiesbaden la Koblenz, va fi dizolvat și va păși în Rhenania. Trupele se vor retrage în Franța.

Sunt de asemenea în curs negocieri în scopul ca, cât mai curând posibil, probabil în cursul verei viitoare, să se evacueze capul de pod al Rhinului adică părțile ocupate ale districtului guvernamental Wiesbaden și districtele Offenbach, Gross-Strau și Darmstadt din Hessa.

Credite pentru Maroc

PARIS. — Camera franceză a discutat creditele cerute de guvern pentru cheltuielile militare în Maroc. D. Brand a expus politica de pace a Franței. D. Painlevé a comunicat amănunte asupra situației pe frontul marocan. Camera a aplaudat declarațiile președintelui consiliului și ale ministrului de războiu și a votat prin ridicare de mâini, aproape în unanimitate creditele cerute.

A început criza guvernamentală în Bulgaria

Sofia. — Primul ministru Tankoff a propus amânarea sesiunilor Camerei până Marți din cauza crizei, provocată de demisiunea ministerului lucrărilor publice Stoeneff.

Președintele grupului parlamentar majoritar Lispetoff asociindu se propunerii guvernamentale, ca a fost pusă la vot și adoptată.

Opozițiunea contestând rezultatul votării, ședința a trebuit să fie ridicată în mijlocul unei mari agitații.

Noul șef al statului-major al armatei cehoslovace

Praga. — Un comunicat oficial anunță că activitatea misiunii militare franceze a fost schimbată într-o funcțiune consultativă: în consecință generalul Mittelhauser, șeful de stat major al armatei cehoslovace și-a înțecat această funcțiune. Succesorul său a fost numit generalul Surovy, comandantul militar al teritoriului Buemiei Surovy s'a distins ca comandant suprem al corpului legionarilor cehoslovaci în timpul retragerilor lor prin Siberia în 1918.

„Mai estin și mai bine vopsaște și curăț” „FIX” întreprindere pt. vopsirea și curățirea chimică.

Uzine: Str. Gheorghe Ionescu No. 5 (fost Karolyi-utca). Locuri aduătoare. Meszarik prăvălie de mărunțisuri Regele Ferdinand No. 39, S. Fisch prăvălie de mărunțisuri str. Banatului No. 5, Surorele Kiss prăvălie de mărunțisuri Str. Eminescu No. 3., Leszay prăvălie de mărunțisuri Str. Brătianu No. 8.

(2396)

Lotte Gellinek

cântăreață de operă și profesoară de cant va da în ziua de 6 Ianuarie a c. ora 9 seara Serată de art de operă și ouste cu concursul dlui și dnelor: A. Borel, L. Grunfeld și Carol Huszar.

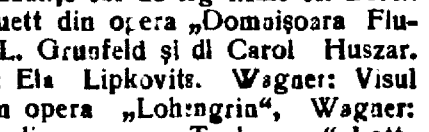
Program: Verdi: Duett din opera „Aida” Mme Borel și Dna L. Grunfeld. Korngold: Arie din opera (Orașul mort). T. He. Popenau: Frunziște foi de fag Mme A. Borel. Puccini: Duett din opera „Domioșoara Fiuturcă” dna L. Grunfeld și dl Carol Huszar. Declamație: Ela Lipkowitz. Wagner: Visul lui Elza din opera „Lohengrin”, Wagner: Hallenaria din opera „Tanhuser.” Lotte Gellinek. Verdi: Duett din piesa „Troubadur”. Mme Borel și domnul Carol Huszar. Verdi: Arie din opera „Aida”. Dna L. Grunfeld. Massenet: Arie din opera „Manon.” Gounod: Duet din opera „Margarita.” Strauss: Duet din opera „Baroaet iganilor.” Lotte Gellinek și dl Carol Huszar.

La p an Paul Gellert. Bilete la librăria Sandor.

Dacă aveți picioare degerate Nu umblați mereu degeaba Ci siliți la Apothea lui Rényi Și veți obține Frigină bătăie Care vă vindecă degerarea în durată de o zi.

Apothea Rényi Arad, Bulevardul Regina Mar 21 (2203)

LICHTWITZ



LIQUEURS (2385)

Albituri lucrări de mână, cio-rapi, mânuși pt. bărbați și dame cea mai eficientă sursă

Regatul României: Prefectura județului Arad.

Nr. 7121—1926.

Arad, la 31 Decembrie 1925.

DECIS

Noi, Prefectul județului Arad Având în vedere dispozițiile art. 359 combinat cu art. 368 din legea pentru unificarea administrativă, care prevede, că fiecare pretură va avea un secretar plătit de stat;

Având în vedere dispozițiile art. 395, care prevede că actualii pretori din Ardeal se vor numi în limita locurilor vacante, secretari de plasă;

Având în vedere faptul, că cei mai jos menționați îndeplinesc condițiunile de stabilitate prevăzute în statut:

În baza drepturilor acordate nouă prin art. 368 din legea pentru unificarea administrativă, cât și prin deciziunea ministerului de interne de 54890/1924 din 17 Septembrie 1924.

Decidem:

Art. I dl Aurel Bălan actual preter al plăsei Pecica, se numește secretar de plasă, la pretura plăsei Pecica.

Dl Petru Ivan actual preter al plăsei Radna, se numește secretar de plasă la pretura plăsei Radna.

Dl Victor Peter actual preter la pretura plăsei Chișineu, se numește secretar de plasă la pretura Chișineu.

Prefect Inspector General Administrativ I. GEORGESCU.

Românii în Cehoslovacia

Paris. — De mai bine de cinci ani aprem ziar intitulat „La Slovaquie”. Din subtitul lui, aflăm că este organul unui consiliu care își zice „Consiliul național slovac”. Scopul reese clar din textul celor două mișete publicate deoparte și de alta a titlului. Maneșă din dreapta cere „Slovacia pentru slovacii”, iar cea din stânga proclamă următoarele: „Nu suntem nici cehi, nici cehoslovaci, ci simpli slovaci. În numele justiției și al unei păci durabile reclamăm dreptul, de a dispune de noi înșine”.

Ultimul No. al gazetei cuprinde amănunte interesante despre alegerile generale cari au avut loc acum o lună și ceva în Cehoslovacia. Aflăm de acolo că slovacii, despre cari publicația afirmă că ar forma 61 jum. la sută din tot-lui populației Slovaciei, au votat, toți, pentru candidații partidului autonomist, al cărui șef este preotul Hlinka.

Dupăcum se știe, programul preotului Hlinka se aseamănă cu acela pe care Pa preconizat Radic în Jgoslavvia, înainte de înțelegerea sa cu Pașii. Hlinka cere pentru Slovacia autonomie completă și legătura cu Bohemia pe baze federative.

„La Slovaquie” spune că, în afară de comuniști, nici un ceh n'a ales în Slovacia. Ungurii, germanii, rutenii și polonezii din Slovacia au ales naționali de-ai lor. „Numai

românii”, accentuază ziarul „nu vor avea un reprezentant” în parlamentul din Praga.

Observația aceasta arată că numărul românilor din Slovacia trebuie să fie destul de mare pentruca, după părerea gazetei slovace, în măsură desigur să cunoască situația ei, să fi putut alege un deputat de-ai lor.

Ziarul nu arată însă cu ce anume au votat românii din Slovacia. Din moment ce, după afirmările sale, nici un ceh n'a fost ales în provincia aceea iar românii nici n'au încercat să trimită la Praga un reprezentant de ai lor, ar fi fost interesant de știut cu cine au votat.

Alegerile au fost absolut libere. La Slovaquie, foarte violentă la adresa guvernului ceh, nu-l acuză pe acesta nici de ingerințe, nici de presiune sau de alte mijloace incorecte pentru împiedicarea alegerii candidaților opoziției.

Cum e privit prințul Carol în Cehoslovacia

Praga. — Presa apreciază cu ocaziunea renunțării la tron a Prințului Carol, acuitatea depusă de el până în prezent și relevă simpatiile de care se bucură în Cehoslovacia în special în urma congresului de aviație la care luase parte.

Ultima oră

Consiliul dela Sinaia

BUCHUREȘTI. — La Sinaia s'a ținut ieri un consiliu între M. S. Regele și membrii guvernului, cu care ocazie s'a hotărât regenta în cazul când noul moștenitor de tron ar ajunge la tron ca minor.

Suveranii la București

BUCHUREȘTI. — M. S. Regele și regina Maria au sosit azi în capitală.

În jurul instituirii Regenței

BUCHUREȘTI. — M. S. Regele a chemat azi la sine pe conducătorii partidelor din opoziție, ca să trateze cu ei asupra regenței. Se crede că membrii regenței vor fi Principele Nicolae, Patriarhul și președintele Curții de Casație. Azi va hotărî consiliul de miniștri asupra regenței, pe baza tratărilor M. S. Regelui cu șefii partidelor din opoziție.

BUCHUREȘTI. — Înaintea deschide rei desbaterilor parlamentare de azi, șefii opoziției vor ținea o conferință asupra atitudinii lor definitive în chestia Regenței.

BUCHUREȘTI. — Consiliul superior parlamentar în ședința de ieri și azi a pregătit proiectele de legi cari se vor înainta azi parlamentului. Primul proiect se ocupă cu renunțarea moștenitorului de tron și cu proclamarea noului moștenitor de tron Mihail, al doilea cu modificarea statutului casei Regale și al treilea cu înființarea regenței.

BUCHUREȘTI. — După ediția specială a ziarului „Universul” de azi cununia moștenitorului de tron numai atunci va fi desfășurată dacă aceasta se va cere la tribunalul din București.

BUCHUREȘTI. — La desbaterile parlamentare de azi va presida dl Orleanu.

Toți membrii diplomației sunt invitați a lua parte la ședința de azi.

Micșorarea taxelor de export

BUCHUREȘTI. — Ministrul de industrie și comerț a declarat că, având în vedere majorarea exportului, micșorează taxele de export pentru producțiile miniere și ale lemnului, după care va urma micșorarea taxelor articolelor de consumație.

Drummont la Berlin

BERLIN. — Primul secretar al Ligei Națiunilor Drummont va sosi la Berlin pe la sfârșitul lunii Ianuarie. Vizita lui e în strânsă legătură cu intrarea Germaniei în Liga Națiunilor.

Evenimentele din Grecia

ATENA. — După ridicarea drepturilor civile lui Papanastasiu și Kasandris, foști miniștri, ministrul președinte Pangalos a declarat că s'a hotărât a inaugura o politică de tot nouă. Motivele acestei hotărâri abia mai târziu vor fi încunostințate. Va lua singur responsabilitatea asupra sa pentru situația de azi și se bazează pe armată spre a și apăra țara.

Desmînțirea unor șvonuri tendențioase

BUCHUREȘTI. — Se desminte oficios dimisiunea ministrului de războiu Mărdărescu cât și știrea dimisiunii ministrului președinte Brătianu, care a fost lansată de către presa germană.

Când se vor face alegerile comunale

BUCHUREȘTI. — După unele știri alegerile comunale se vor efectua în Februarie.

Sigismund Schwarz

Arad, Strada Bră-

tianu 9. (2388)

Cum se va face incasarea impozitelor pe 1926

Pentru a se inlatura unele neajunsuri constatate dela 1923 pana in prezent privitoare la incasarea si varsarea impozitelor la casele respective, ministerul finantelor a inlocuit noui roluri ce trebuiesc sa serveasca pentru anii 1926, 1927 si in parte 1928 introducand unele modificari prin separarea la fiecare impozit, in rubrici speciale, partea cuvenita Statului de aditionale.

Aceasta modificare a avut ca scop determinarea precisa a sumelor ce se cuvin fiecarei case in parte adica aceea a Statului, judetelor, comunelor si camerelor de comert; numai astfel varsarea se va putea face cu toata exactitatea pentru fiecare din ele.

Pentru intocmirea nouilor roluri ministerul finantelor a trimis instructiuni administratorilor din tara prin care le atrage atentia sa ia masuri ca toti contribuabilii inscriși cu „impozitul agricol“ si pe „clădiri“ sa fie trecuti in noile roluri ca impozitele respective astfel cum acestea se gasesc trecute in matricola la rubrica „impozit cu venit anual“ adica fara nici un fel de scăzământ, urmand ca scăzămintele prevăzute de art. 66 din lege sa fie operate ulterior de către comisiunile anuale ce se vor intruni in luna Februarie 1926.

Celelalte impozite si anume: comercial, profesional, minimal si global, care se stabi-

lesc in fiecare an, vor fi operate in roluri noi de către comisiunile anuale.

Rămășiile din vechile contribuțiuni precum si rămășițele din contribuțiunile stabilite după legea actuală pe anul 1923 și 1924 precum și acele din 1925 neachitate încă, nu se vor reperta în noile roluri decât la 30 Iunie 1926 când se închide exercițiul, toate aceste rămășițe făcând parte din debitul anului 1925.

In comunele urbane in rolurile cărora s'a introdus separarea părții cuvenite Statului de aditionale, incasarea impozitelor se va face tot cu actualele registre chitanțiere in care însă se va specifica separat partea incasată pentru Stat pe aditionale.

Cum însă intocmirea nouilor roluri pe 1926 va întâmpina oarecare întârziere și pentruca incasările din impozitele datorite pe 1925, să nu stagneze nici un moment, ministerul de finante a dat ordin administratorilor financiari să ia măsuri ca sumele incasate anticipat să se descarce provizoriu, cu altă cernesă, în vechile roluri.

Potrivit legii Camerilor Agricole bugetul acestor noi instituțiuni profesionale se alimentează, între altele și din impozitul aditional de 0.50 bani aplicat asupra veniturilor proprietăților agricole in genere și păduri.

Milano	2090.—	2087 50
Praga	1532 50 —	1532 50
Budapesta	72 55 —	72 55
Belgrad	917 50 —	917 50
București	237 50 —	237 50
Varșovia	59 50 —	59 50
Viena	72 95 —	72 95

Cursul devalizelor București

pe ziua de 4 Ian. 1926.

Paris	8.30
Berlin	52 —
Londra	1061.—
New-York	218.25
Italia	8 80
Elveția	42 20
Viena	31 —
Praga	6 48
Budapesta	—

Valute:

Napoleon	805.—	—
Elvețieni	41.—	—
Mărci	51.—	—
Leva	152.—	—
Lire otomane	114.—	—
Sterline	1050.—	—
Francezi	8 50	—
Italiani	9 05	—
Drachme	2 60	—
Dinari	3 85	—
Dolari	218 50	—
Marca poloneză	— 26	—
Coroane austriacă	— 31	—
„ maghiară	— 31	—
„ cehoslovacă	6 45	—

Plecarea și sosirea trenurilor in gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	0 ⁵⁵	Teiuș	accelerat	5 ⁰⁰
Teiuș	personal	4 ⁵⁵	Teiuș	personal	7 ⁰⁰
Teiuș	expres	7 ⁰⁴	Teiuș	„	16 ⁰⁰
Teiuș	personal	12 ⁰⁸	Teiuș	expres	23 ⁰⁰
Teiuș	„	21 ⁰⁸	Teiuș	personal	23 ⁰⁰
Timișoara	„	1 ¹⁰	Timișoara	„	4 ⁰⁰
Timișoara	„	6 ¹⁰	Timișoara	„	9 ⁰⁰
Timișoara	accelerat	7 ⁰²	Timișoara	accelerat	11 ⁰⁰
Timișoara	personal	10 ³⁵	Timișoara	personal	15 ⁰⁰
Timișoara	„	16 ³⁰	Timișoara	„	20 ⁰⁰
Timișoara	accelerat	19 ²⁴	Timișoara	accelerat	23 ⁰⁰
Curtici	personal	0 ³¹	Curtici	accelerat	0 ⁰⁰
Curtici	accelerat	6 ¹⁰	Curtici	expres	6 ⁰⁰
Curtici	personal	7 ⁴⁴	Curtici	personal	7 ⁰⁰
Curtici	„	9 ⁰⁶	Curtici	„	9 ⁰⁰
Curtici	„	14 ²⁴	Curtici	„	11 ⁰⁰
Curtici	„	17 ²⁴	Curtici	„	17 ⁰⁰
Curtici	„	23 ³⁷	Curtici	„	20 ⁰⁰
Brad	personal	7 ⁴⁰	Brad	„	7 ⁰⁰
Brad	mot. ajut.	11 ⁴⁴	Brad	mot. accel.	8 ⁰⁰
Brad	personal	16 ¹⁵	Brad	mot. pers.	15 ⁰⁰
Brad	mot. accel.	19 ¹⁰	Brad	personal	20 ⁰⁰
Oradea-Mare	personal	1 ³⁵	Oradea-Mare	„	5 ⁰⁰
Oradea-Mare	mixt	8 ³²	Oradea-Mare	mixt	13 ⁰⁰
Oradea-Mare	accelerat	9 ²⁹	Oradea-Mare	accelerat	16 ⁰⁰
Oradea-Mare	personal	15 ¹⁰	Oradea-Mare	personal	19 ⁰⁰
Pecica	mot. pers.	5 ³⁰	Pecica	„	7 ⁰⁰
Pecica	mixt	8 ⁰⁰	Pecica	mixt	11 ⁰⁰
Pecica	mot. pers.	14 ⁰²	Pecica	mot. pers.	16 ⁰⁰
Pecica	„	18 ⁵⁰	Pecica	„	20 ⁰⁰
Jimbolia	mixt	10 ⁰¹	Jimbolia	personal	7 ⁰⁰
Jimbolia	personal	16 ¹⁵	Jimbolia	mixt	20 ⁰⁰
Otlaca	mixt	15 ⁵⁵	Otlaca*)	„	13 ⁰⁰

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Economice.

Agricultura in timpul anului trecut

Al treilea din seria anilor agricoli medior. Dela 1918 până azi — după războiu — nu am avut nici un an de beșug. De trei ani avem secetă în sudul Basarabiei și în jrd. Brăila. De trei ani, recoltele ies în primăvară în stare admirabilă, pentruca să fie compromise în timpul verii.

Recolta Banatului, cea mai bună din tot regatul. Fructe și struguri mulți. Grânda mai multă decât în anii precedenți, când, totuși, a căzut foarte multă.

Foarte interesantă este cifra însemnărilor de grâu din toamna 1924 și primăvara 1925, în total 3.301.000 hectare. Ori, față de venățiunile de tot felul aduse producătorilor de grâu și pe baza cercetărilor noastre și a declarațiilor agricultorilor, noi credem că această suprafață este mai mică decât aceea din anul trecut (3.172.000 hectare).

In ce privește suprafața culturilor de porumb, creșterea ei dela 3.621.500 (in 1924) la 3.931.000 hectare, este naturală și ea va fi și mai mare în viitor. Dupăcum tot naturală este scăderea suprafeței orzului de la 1.851.000 (in 1924) la 1.704.000 hectare și a ovăzului dela 1 milion 237.000 in 1924) la 1 milion 185.000 hectare. Aceste cereale s'ajunsesc la treitul suprafeței dinainte de războiu, tot din cauza restricțiilor impuse prin regimul grâului.

In legătură cu cerece scriam la capitolul suprafețelor, guvernul crede în realitatea cifrei de 290.000 vagoane grâu, ca produse anul acesta. Cerințele consumului intern ar fi: 180.000 vagoane pentru hrană (de trei ori mai mult ca înainte de războiu) și 60.000 vagoane pentru înămânțarea a 3.000.000 hectare, în total 240.000 vagoane. Ar rămăne deci un disponibil de 50.000 vagoane, pe care — dacă nu vrem să fim prevăzători — Păm putea exporta. Totuși, din cauza taxelor prea mari, acest export nu se poate face.

Interesant este că statistica oficială dedea la Iunie 52.000, iar acum 32.000 vagoane, disponibili pentru export.

Problema grâului se pune din ce în ce mai insistent. Guvernul nu caută să rezolve și mai ales, este ostil producătorilor. Raporturile dintre producători și morari — singurii câmpărători — se înăsăresc mereu. Bancile nu dau credit agricultorilor, ci în unire cu moriile, li silesc să-și vază produsele, pe cari ele le acaprează, fie pentru măcinat, fie pentru export.

Producțiunea porumbului nu este mai mare ca cea din anul trecut (39.489.000 chintale), deși suprafața este cu 310.000 hectare mai mare.

Oz și ovăzul au producțiuni mai mari, pentrucă mijlocia la hectar este și ea mai mare, cu toate că suprafața este mai mică.

Legumele. Suprafața și producțiunea legumelor crește. Bulgarii au revenit puțin, in schimb mulți români au învățat cultura legumelor. Grăciune armatei ajută la suficiența producției zarzavaturilor, cari sunt acum in abundență și cu prețuri mai mici ca in 1924. Problema producerii și desfacerii semințelor de legume trebuie rezolvată cu ajutorul oficial.

Vule, deși au suferit mult de grindină, dă mană, din cauza ploilor de primăvară și de secetă vara, au avut o bună producțiune. Culeșul și vinificația s'au făcut in bune condițiuni. Costul exploatării unei vii, in mod rațional, costă azi mult. Polonia face mari greutăți exportului nostru de struguri, cari sunt impuși la 80 lei la kgr. taxa de intrare. Viurile nu se pot exporta, decât cu greutate și numai cele superioare. Pentru Polonia, ne bucurăm de tariful făcut Franței, 8 lei kgr. Totuși se exportă puțin.

Avem supraproducțiune și din cauza prea multelor falsificări, cari înmulțesc vinul, dar micșorează consumul, in favoarea berei.

Fructe anul acesta am avut multe, totuși prețul lor nu a fost scăzut: prunele 3-6, struguri 10-12 (cei speciali de masă 20-23-30), merele bune 14-16-18, perele 20 etc. Sperăm că legea nouă a băuturilor spirtoase va încuraja industrializarea fructelor și iefenirea lor. Am admirat la expoziția dela Chișinău, frumoasele fructe ale Basarabiei, care produce 20.000 vagoane, iar Transilvania 30.000 vagoane. Se face eforturi pentru exportul lor.

O statistică nouă a pomilor roditori nu avem După d. D. I. Ștefănescu, numărul lor este de 100 milioane. Repartizarea lor ar fi: Vechiul Regat 55 milioane, Basarabia 10 milioane, Transilvania 33 milioane, Bucovina 2 milioane. Din acești 100 de milioane, 67 milioane sunt numai pruni.

Suprafața ocupată de pomii fructiferi este de 240.000 hectare, din cari numai pruni 140.000 hectare, iar a viilor de 245.000 hectare, din cari altoite numai 120.000 hectare.

Horticultura este la începutul dezvoltării ei, pepinerele comunale — sau cel puțin pe plăși, dar mari — vor rezolva problema alimentării cu fructe, pentru cei 14 milioane de țărani.

Condițiuni de călătorie in traficul internațional

Cu începere dela 15 Ianuarie 1926 st. București va înregistra bagaje și va vinde bilete directe de cl. I și II pentru stațiunile: Bruxelles, Ostende, Liege, Amsterdam, Rotterdam, Haga și London pe ruta Budapesta, Viena, Passau, Frankfurt Koeln.

Pentru Londra, biletele se vor vinde pe ruta aleasă de călător și anume: Ostende dacă trece prin Belgia și Vlissingen sau Hock von Holland dacă trece prin Olanda.

Tot dela 15 Ianuarie st. B. București va mai înregistra bagaje și vinde bilete de emigranți pentru stațiunile: Anvers, Amsterdam și Rotterdam.

Căile ferate olandeze acordă gratuitate de 100 kgr. bagaje, la fiecare bilet întreg și 50 kgr. la bilet de copil.

Durata valabilității biletelor de emigranți este de 10 zile.

O propunere americană pentru îmbunătățirea situației economice a Europei

Paris. — Se anunță din New York că reamitul juriconsult internațional Orven Young, ținând un discurs la asociațiunea economică internațională a declarat că este mult mai important pentru Statele-Unite să restabilească monetele diferitelor State și a le salva de fluctuațiunile schimbului decât să obțină plata datoriilor de război.

Devizele și valuta.

Rad or, 4 Ianuarie 1926

BURSA:

Zurich	Deschideres:	Inchideres:
Berlin	123 25 —	123 20
Amsterdam	208 25 —	208 25
New-York	517 50 —	517 75
Londra	2510 50 —	2510 25
Paris	1945 —	1985 —

Căile Ferate Arad-Podgoria

Valabil dela 18 Noemv. 1925

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Klm.	Arad-Ghioroc	Trenuri de persoane							
2	4	6	8	10	1			3	5	7	9				
cu clasa I și III-a								cu clase I și III-a							
510	800	1100	1400	1730	—	Pl.	Arad	715	957	1304	1614	1934			
514	804	1104	1414	1734	1-1	↓	Arad C. F. R.	712	954	1301	1611	1911			
							Halta 1								
							„ Micălața-nouă								
521	811	1111	1421	1741	2-5		Micălața	705	947	1254	1604	1924			
530	820	1119	1429	1749	6-7		Glogovaț	657	936	1246	1556	1916			
539	829	1129	1439	1759	11-6		Mândruloș	647	929	1236	1546	1906			
							Halta Mândruloș-Cicir								
544	834	1134	1444	1804	12-9		Cicir	641	924	1291	1511	1901			
553	843	1143	1453	1813	16-3		Sămbătești	632	915	1222	1532	1852			
604	854	1154	1504	1844	21-4		Ghioroc C. F. R.	627	904	1211	1521	1841			
							Halta 3								
607	857	1157	1507	1827	22-3	↓	Ghioroc piața	617	900	1207	1517	1837			
							Soa.								
Trenuri de persoane								Trenuri de persoane							
102	104	106	108	110		Klm.	Ghioroc-Pâncota	101	103	105	107	109			
cu clasa I și III-a								cu clasa I și III-a							
617	900	1207	1517	1837	—	Pl.	Ghioroc piața	606	858	1153	1508	1828			
622	904	1212	1522	1842	1-1	↓	Cuvin	602	855	1154	1504	1824			
							Halta 5								
							„ 7								
631	912	122	1531	1851	4-7		Covăsinț	553	847	1145	1415	1815			
							Halta Covăsinț com.								
							„ 8								
							„ 9								
							„ 9a								
							„ 10								
650	928	1240	1550	1910	11-5		Poala muntelui	534	831	1126	1435	1756			
658	936	1248	1558	1918	13-6		Halta 12								
							Șiria	525	823	1117	1427	1747			
							Halta 13								
							„ 14								
707	945	1257	167	1927	16-5		Gaița	516	814	1103	1418	1738			
712	950	1302	1612	1932	19-9		Măscă	511	809	1108	1413	1733			
718	956	1308	1618	1938	20-7		Pâncota gara	505	803	1057	1407	1727			
							Halta 16								
722	1000	1312	1622	1942	22-2	↓	„ piața								
							Soa.								
							Pâncota comuna	500	758	1052	1402	1722			
							Pl.								
Trenuri de persoane															